

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1971-1972.

7 JUNI 1972

WETSVOORSTEL

tot wijziging van titel VIII
van het Eerste boek van het Burgerlijk Wetboek.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Voor een ongehuwde toekomstige moeder kan het van belang zijn, zowel voor het behoud van haar huwelijkskansen, als met het oog op de zekerheid dat haar kind goed verzorgd zal zijn, dat zij het kind dat zij verwacht reeds vóór de geboorte kan afstaan in voorwaarden die voldoende zekerheid bieden voor het onderhoud en de opvoeding van het kind.

Voor toekomstige adoptanten, die zeer vaak door tussenkomst van een adoptiewerk een te adopteren kind kunnen bekomen, is het eveneens van belang dat zij het kind dat zij willen adopteren reeds onmiddellijk na de geboorte bij zich kunnen hebben.

De tussenkomst van op idealistische basis werkende, en uiteraard door de overheid gereguleerde en gecontroleerde adoptiewerken kan terzake zeer heilzaam zijn, ook om latere mogelijke pijnlijke confrontaties tussen de natuurlijke ouders en de adoptanten te voorkomen.

2. Een van de redenen die sommige echtparen die een kind wensen te adopteren soms doen aarzelen is het vooruitzicht vroeg of laat geconfronteerd te worden met een eis tot bezoekrecht vanwege de wettige of natuurlijke ouders van het kind.

Weliswaar bepaalt artikel 370, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, dat, behoudens de huwelijksbeletselen, kinderen die door adoptie zijn gewettigd, ophouden deel uit te maken van hun familie naar den bloede. De rechtsleer is evenwel van oordeel dat het bezoekrecht, tenminste voor sommige van de wettige familieleden, blijft bestaan (Van Malderen, A. P. R., Adoptie en Wettiging door Adoptie, n° 495).

Dit kan aanleiding geven tot processen, die vooral pijnlijk zijn voor diegene waarvoor de adoptie bestaat, nl. het geadopteerde kind.

De wettiging door adoptie werd ingevoegd als een definitief toevertrouwen van een kind aan nieuwe ouders. Vooral wanneer het gaat om adoptie van kleine kinderen

Chambre des Représentants

SESSION 1971-1972.

7 JUIN 1972

PROPOSITION DE LOI

modifiant le titre VIII
du Livre premier du Code civil.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

1. Il peut être important pour une future mère célibataire, tant en vue de sauvegarder ses possibilités de mariage que pour acquérir la certitude que son enfant sera bien soigné, de pouvoir céder dès avant sa naissance l'enfant qu'elle attend dans des conditions offrant des garanties suffisantes en ce qui concerne son entretien et son éducation.

Pour les futurs adoptants, qui, très souvent, peuvent se voir confier un enfant adoptif à l'intervention d'une œuvre d'adoption, il importe également de pouvoir accueillir chez eux, dès sa naissance, l'enfant qu'ils désirent adopter.

L'intervention d'œuvres d'adoption idéalistes, et évidemment réglementées et contrôlées par les pouvoirs publics peut être très salutaire en l'occurrence, notamment afin d'éviter dans la suite de pénibles confrontations éventuelles entre les parents naturels et les adoptants.

2. Une des raisons qui font parfois hésiter certains couples désireux d'adopter un enfant c'est la perspective que tôt ou tard les parents légitimes ou naturels de l'enfant réclament un droit de visite.

L'article 370, § 1er, du Code civil dispose certes que, sous réserve des prohibitions au mariage, les enfants légitimés par adoption cessent d'appartenir à leur famille d'origine, mais la doctrine estime que le droit de visite subsiste, du moins pour certains membres de la famille légitime (Van Malderen, A. P. R., « Adoptie en Wettiging door Adoptie » (Adoption et légitimation par adoption), n° 495).

Il peut en résulter des procès pénibles, surtout pour ceux-là mêmes à l'intention desquels l'adoption a été prévue, c'est-à-dire les enfants adoptifs.

La légitimation par adoption a été instaurée en ce sens qu'un enfant est confié définitivement à de nouveaux parents. C'est surtout quand il s'agit, comme dans la plupart

door kinderloze echtparen, en dit is het meest voorkomende geval, is het belangrijk dat de adoptanten zich zonder enige bekommernis aan de opvoeding van die kinderen kunnen wijden.

Daarom en hoe hard dat ook moge voorkomen, is het wenselijk dat elke inmenging, zelfs door een bezoekrecht, vanwege de oorspronkelijke familie van de geadopteerde wordt uitgesloten.

Zulks veronderstelt evenwel dat de kinderen van kindsbeen af aan de adoptanten zijn toevertrouwd, en dat de adoptie vrij vlug heeft plaatsgehad.

Daar waar de wetgeving door adoptie tot de leeftijd van 21 jaar mogelijk is, wordt dan ook de uitsluiting van elk bezoekrecht slechts voorgeschreven voor die geadopteerden die op zeer jonge leeftijd aan de adoptanten werden toevertrouwd. Meestal heeft de adoptie plaats bij de geboorte. In onderhavig voorstel wordt een leeftijdsgrens van 2 jaar voorgeschreven voor het toevertrouwen van het kind aan de adoptanten, en van 3 jaar voor het verlijden van de adoptieakte.

Gehoopt mag worden dat, mede dank zij dit voorstel gemakkelijker pleegouders zullen kunnen gevonden worden. Ongehuwde moeders of ouders die tegen de last van het verwachte kind opzien, zullen er aldus toe aangezet worden om niettegenstaande alles, toch hun kind ter wereld te brengen.

F. BAERT.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Het laatste lid van § 1 van artikel 348 van het Burgerlijk Wetboek wordt aangevuld met wat volgt :

« Deze toestemmingen mogen echter ook vóór de geboorte van het kind worden gegeven, mits het aan een door de Koning erkend adoptiewerk wordt toevertrouwd volgens door Hem te bepalen modaliteiten.

Alsdan kan de toestemming binnen drie maanden na de geboorte worden ingetrokken door een aangetekende brief, welke dient te worden gezonden aan de Prokureur des Konings van de woonplaats van het pasgeboren kind met vermelding van het adoptiewerk waaraan het kind was toevertrouwd.

De toestemming kan worden gegeven zonder de vermelding van de adoptanten, doch met het oog op de adoptie door een echtpaar, aan te wijzen door het adoptiewerk. »

Art. 2.

In artikel 370, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, wordt het tweede lid aangevuld als volgt :

« Dit geldt ook voor het bezoekrecht, voor zover de geadopteerde vóór de leeftijd van 2 jaar aan de adoptanten was toevertrouwd, en mits de adoptieakte werd verleden voordat het kind de leeftijd van 3 jaar had bereikt. »

25 mei 1972.

F. BAERT,
N. VAN DER EECKEN-MAES.
H. GOEMANS.

des cas, de l'adoption d'enfants en bas âge par des couples sans enfants qu'il importe que les adoptants puissent se consacrer sans autre préoccupation à l'éducation de ces enfants.

C'est pourquoi, si dur que cela puisse paraître, il est souhaitable d'exclure toute immixtion, même sous forme d'un droit de visite, de la famille d'origine de l'adopté.

Cela suppose évidemment que les enfants aient été confiés dès leur plus jeune âge aux adoptants et que l'adoption ait eu lieu assez tôt.

La légitimation par adoption étant admise jusqu'à l'âge de 21 ans, nous ne prévoyons donc l'exclusion de tout droit de visite que lorsqu'il s'agit d'enfants confiés très jeunes aux adoptants. Généralement, l'adoption a lieu dès la naissance. La présente proposition de loi fixe à 2 ans la limite d'âge pour confier l'enfant aux adoptants, et à 3 ans celle pour la passation de l'acte d'adoption.

Il faut espérer que la présente proposition permettra de trouver plus facilement des parents adoptifs. Les mères célibataires ou les parents qui reculent devant la charge que constitue l'enfant attendu, seront ainsi encouragés à permettre, malgré tout, la naissance de cet enfant.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

Le dernier alinéa du § 1er de l'article 348 du Code civil est complété par ce qui suit :

« Ils peuvent néanmoins être donnés avant la naissance de l'enfant, à condition que celui-ci soit confié à une œuvre d'adoption agréée par le Roi, selon les modalités qu'il détermine.

Dans ce cas, le consentement peut être retiré dans les trois mois qui suivent la naissance, par lettre recommandée à la poste adressée au procureur du Roi du domicile du nouveau-né et mentionnant l'œuvre d'adoption à laquelle l'enfant avait été confié.

Le consentement peut être donné sans préciser quels sont les adoptants, mais en vue de l'adoption par des époux à désigner par l'œuvre d'adoption. »

Art. 2.

Le deuxième alinéa de l'article 370, § 1er, du Code civil est complété comme suit :

« Il en est de même en ce qui concerne le droit de visite, à condition que l'adopté ait été confié aux adoptants avant l'âge de deux ans et que l'acte d'adoption ait été passé avant que l'enfant ait atteint l'âge de trois ans. »

25 mai 1972.